

Sygn. akt XII C 715 / 19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu XII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Piotr Józwik**

po rozpoznaniu w dniu 11.02.2020 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. K.**

przeciwko **(...) Bank (...) S.A. we W.**

o zapłatę 97 892, 49 zł

I. zasądza od pozwanego na rzecz powódki **97 892, 49 zł** (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt dwa złote, czterdzieści dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 07.09.2019 r. do dnia zapłaty;

II. oddala dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki **6 417 zł** kosztów procesu.

Sygn. akt XII C 715 / 19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 marca 2020 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu XII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Rudnicki**

Protokolant: **Piotr Józwik**

po rozpoznaniu w dniu 11.02.2020 r.

we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa **A. K.**

przeciwko **(...) Bank (...) S.A. we W.**

o zapłatę 97 892, 49 zł

I. zasądza od pozwanego na rzecz powódki **97 892, 49 zł** (dziewięćdziesiąt siedem tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt dwa złote, czterdzieści dziewięć groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 07.09.2019 r. do dnia zapłaty;

II. oddała dalej idące powództwo;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powódki **6 417 zł** kosztów procesu.

XII C 715 / 19

UZASADNIENIE

Powódka A. K. wniosła o zasądzenie od pozwanego (...) Banku (...) S.A. we W. 97 892, 49 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu, a także o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu.

Powódka wskazała, że domaga się różnicy (nadpłaty) powstałej na skutek zastosowania przez pozwanego klauzul niedozwolonych dotyczących denominacji kredytu, tj. różnicy pomiędzy kwotą zapłaconych rat kredytu wynikających z umowy nr (...) z dnia 19.06.2008 r. a kwotą, która byłaby należna pozwanemu z tytułu spłaty rat przy wskazaniu, że zawarte w umowie postanowienia o denominacji kredytu do franka szwajcarskiego oraz zapłaty rat w oparciu o bliżej nieokreśloną Tabelę są nieważne, a co za tym idzie winny być pominięte przy ustalaniu zobowiązania powódki, oraz że postanowienia przewidujące denominację kwoty kredytu pozostają w sprzeczności z istotą umowy kredytu hipotecznego, jak również naruszają dobre obyczaje poprzez ukrycie w ten sposób w umowie ryzykownego instrumentu finansowe bez dopełnienia obowiązków informacyjnych.

Powódka podała, że zawarła z pozwanym w dniu 19.06.2008 r. umowę kredytu nr (...). W umowie wskazano, że kredyt udzielany jest w walucie obcej – franku szwajcarskim. W istocie umowa była umową kredytu w walucie polskiej. Na charakter umowy wskazują § 4.1 umowy oraz postanowienia regulaminu, wskazujące sposób wypłaty kredytu i przeliczenia kwoty wskazanej w umowie z CHF na PLN. Spłata rat dokonywana była w walucie polskiej. Kwoty rat kredytu określone w walucie polskiej przeliczane miały być po kursie sprzedaży dewiz zgodnie z bliżej nieokreśloną Tabelą obowiązującą w dniu wpływu środków na rachunek techniczny kredytobiorcy. Wartość kursu ustalana była przez pozwanego na podstawie Tabeli. Ani umowa ani regulamin nie zawierały definicji Tabeli kursów walut w sposób pozwalający na ustalenie, w jaki sposób pozwany kształtuje wysokość kursów walut. Powódka nie miała możliwości ustalenia wartości, na których opierał się pozwany, ustalając kurs CHF.

Powódka podniosła, że zawarła umowę kredytu denominowanego, działając w zaufaniu do pozwanego, który nie zwrócił uwagi na wszelkie ryzyka związane z zawieraną umową. W trakcie negocjacji z pozwanym powódka nie miała wpływu na brzmienie umowy, nie było możliwości negocjowania poszczególnych jej zapisów. Umowa została jej przedstawiona jako wzorzec, do którego może się dostosować albo zrezygnować z otrzymania kredytu. Pozwany wykorzystał swoją dominującą pozycję. Powódka nie była informowana o wszystkich ryzykach związanych z zawarciem umowy, nie miała też świadomości wszystkich kosztów związanych z jej zawarciem wynikających z denominacji kredytu. Nie otrzymała informacji, w jaki sposób

działa wspomniana Tabela i na czym polega stosowane w jej ramach wyliczenie.

Powódka zarzuciła nieważność umowy kredytu denominowanego jako nieuregulowanej przed 2011 r. i niebędącej umową kredytową w rozumieniu art. 69 prawa bankowego.

Następnie wskazała na zapisy umowy jako klauzule niedozwolone. Podniosła, że nie miała wpływu na dokonaną denominację kwoty udzielonego kredytu, nie знаła jej parametrów i nie mogła przewidzieć, jaką kwotę franków szwajcarskich przyjdzie jej spłacić.

Podniosła, że Bank wykorzystał jej brak doświadczenia oraz przymusowe położenie. Nie miała innej możliwości uzyskania finansowania nabycia nieruchomości, wskazanego w treści umowy, poza zaproponowanym kredytem denominowanym, nie miała zdolności kredytowej na uzyskanie kwoty oczekiwanego finansowania w PLN.

Powódka wskazała, że w okresie od 08.07.2008 r. do 12.06.2019 r. spłaciła łącznie 228 128, 13 zł, w tym od 12.08.2009 r. 208 888, 71 zł. Pierwsze 14 rat jest przedawnione. Przy założeniu kredytu złotowego oprocentowanego zgodnie z umową należne raty od 08.2009 r. wyniosłyby 110 996, 22 zł. Różnica wynosi 97 892, 49 zł, co stanowi kwotę, której zapłaty bezpodstawnie domagał się pozwany, a którą powódka wpłaciła. Stanowi ona nienależne świadczenie podlegające zwrotowi.

Powódka wskazała też na różnice kursowe, skutkujące pobraniem przez pozwanego dodatkowej opłaty (marży). Powódka w istocie spłacała wyższy kredyt, niż w rzeczywistości został udzielony.

Pozwany (...) Bank (...) S.A. we W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki kosztów procesu.

Zakwestionował powództwo zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Podniósł, że badaniu pod względem abuzywności mogą podlegać tylko postanowienia ważnej umowy. Wskazał, że w dacie zawarcia umowy z powódką klienci mieli możliwość zawarcia umowy kredytu w PLN lub umowy kredytu denominowanego. Określenie zobowiązania w CHF ustalone w umowie kredytu denominowanego następowało przed datą zawarcia umowy według kursu kupna CHF z daty podjęcia decyzji kredytowej. Kredytobiorca w dacie zawarcia umowy znał wysokość zobowiązania w walucie kredytu. Pozwany informował klientów o ryzyku kursowym związanym z zaciąganiem kredytu waloryzowanego do CHF już na etapie wnioskowania o udzielenie kredytu. Wówczas obowiązywała u pozwanego procedura (...) Zasady informowania klientów o ryzyku dla kredytów mieszkaniowych, zgodnie z którą doradca miał obowiązek udzielić klientowi informacji m.in. o ryzyku walutowym oraz wykonać symulację spłaty kredytu, której celem było poinformowanie klienta o kosztach kredytu w przypadku niekorzystnej zmiany kursu walutowego (w trzech wariantach). Każdy klient otrzymywał Informację o ryzyku walutowym i ryzyku stopy procentowej dla kredytów mieszkaniowych. W dniu 28.05.2008 r. powódka złożyła wniosek o kredyt, w którym wskazała walutę kredytu – CHF. W dniu 09.06.2008 r. złożyła pisemne oświadczenie, że została zapoznana z ofertą kredytu w złotych, jak i w walucie obcej, oraz poinformowana o ryzykach związanych z kredytami walutowymi, w tym ryzyku wzrostu kursu waluty, w jakiej został udzielony kredyt, co spowoduje podwyższenie kwoty kredytu, a także kwoty rat przypadających do spłaty w złotych. Pozytywna decyzja kredytowa została podjęta w dniu 12.06.2008 r. w tym dniu kurs kupna CHF, który stanowił podstawę do ustalenia ostatecznej wysokości kredytu w CHF, wynosił 2,0382. W dacie zawarcia umowy powódka złożyła oświadczenie, że otrzymała regulamin, zapoznała się z jego treścią oraz zobowiązała do jego stosowania. Regulamin zawierał m.in. postanowienia dotyczące zasad ustalania kwoty kredytu, informację o możliwości wystąpienia różnicy pomiędzy kwotą CHF przeliczoną na PLN w dniu podjęcia decyzji kredytowej i dniu wypłaty kredytu, informację o ryzykach związanych z kredytem. Kredyt został uruchomiony w dniu 11.07.2008 r. W treści dyspozycji zawarty był wniosek o wypłacenie kwoty „do równowartości ... złotych”. W dniu uruchomienia kredytu (11.07.2008 r.) kurs kupna CHF u pozwanego wynosił 1,9638. W ramach wypłaty kredytu pozwany przekazał na konto techniczne (walutowe) powoda 58 875, 48 CHF, a następnie wypłacił na wskazane w dyspozycji konta łączną kwotę 115 619, 97 PLN.

W okresie uruchomienia kredytu pozwany finansował udzielanie kredytów denominowanych do CHF, w tym kredytu powódki, korzystając z linii kredytowych w CHF pozyskanych od (...) S.A. we F. oraz jej spółek zależnych.

Kursy stosowane przy udzieleniu kredytu i przy spłacie to kursy ustalone w tabeli kursowej pozwanego, w której co do zasady kursy ustala się na podstawie bieżącego kursu rynkowego dostępnego dla pozwanego na hurtowym rynku walutowym, skorygowanego o spread walutowy, który z kolei pozwala pozwanemu pokryć część ryzyka, jakie ponosi

wykorzystując do rozliczeń z klientami stabilne, niezmiennie, kursy skupu/sprzedaży walut, podczas gdy bieżący kurs rynkowy, po którym zabezpiecza swoją pozycję walutową generowaną przez transakcje z klientami, podlega ciągłym wahaniom.

Pozwany zakwestionował stanowisko powódki, jakoby umowa kredytu denominowanego zawarta przed wejściem w życie tzw. ustawy antyspreadowej była nieważna jako sprzeczna z art. 69 prawa bankowego. Umowy takie były dopuszczalne.

Podniósł, iż zadłużenie powódki od samego początku określone jest w walucie CHF, tak więc kwestia sposobu ustalania kursu walut nie ma wpływu na określenie jego zadłużenia. Powódka miała możliwość dokonywania samodzielnie spłat rat kapitałowo-odsetkowych bezpośrednio w walucie CHF, z której nie skorzystała.

W dacie zawarcia umowy brak było przepisu obligującego pozwanego do szczegółowego określania w umowach kredytu zasad ustalania tabelarycznych kursów kupna i sprzedaży dewiz, w tym kursów kupna i sprzedaży CHF. Bank miał tylko obowiązek ogłaszania w miejscu wykonywania czynności w sposób ogólnie dostępny stosowanych kursów walutowych.

Pozwany zakwestionował traktowanie postanowień umowy kredytu jako abuzywnych.

Podniósł, że dopuszczalne jest stosowanie w umowach kredytu denominowanego dwóch kursów – kupna i sprzedaży.

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

Z dniem 27.12.2006 r. w stosunku do kredytów denominowanych i z dniem 01.01.2007 r. w stosunku do innych kredytów (...) Bank S.A. wprowadził procedurę (...) Zasady informowania klientów o ryzyku dla kredytów mieszkaniowych.

W październiku 2007 r. zostały opracowane Zasady udzielania kredytów mieszkaniowych denominowanych.

/ dowód: komunikat (...) z dnia 27.12.2006 r. – k. 67; Zasady informowania

klientów i ryzyku dla kredytów mieszkaniowych – k. 68-72; Zasady udzielania kredytów

mieszkaniowych denominowanych – k. 73-78 /

W dniu 18.03.2008 r. (...) Bank S.A. we W. jako pożyczkobiorca oraz (...) S.A. w P. Oddział w L. zawarli umowę pożyczki nr (...) w miejsce umowy nr (...).

Pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 100 000 000 CHF na okres 5 lat i 8 miesięcy, tj. do dnia 06.11.2013 r. Wyplata pożyczki miała nastąpić 28.03.2008 r.

Obowiązującą stopą procentową był LIBOR 3M CHF + marża 0,70 %.

W dniu 10.06.2008 r. (...) Bank S.A. we W. jako pożyczkobiorca oraz (...) S.A. w P. Oddział w L. zawarli umowę pożyczki nr (...).

Pożyczkodawca udzielił pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 45 000 000 CHF na okres 5 lat, 4 miesięcy i 20 dni, tj. do dnia 06.11.2013 r. Wyplata pożyczki miała nastąpić 16.06.2008 r.

Obowiązującą stopą procentową był LIBOR 3M CHF + marża 0,0475 %.

/ dowód: umowa nr (...) z dnia 18.03.2008 r. – k. 124-127; umowa nr (...) z dnia

10.06.2008 r. – k. 128-131 /

W dniu 28.05.2008 r. A. K. złożyła wniosek o kredyt mieszkaniowy w (...) Banku S.A., w którym podała:

- cel kredytu mieszkaniowego – zakup lokalu mieszkalnego na rynku wtórnym,
- kwota kredytu – 120 000 zł,
- okres kredytowania – 10 lat,
- waluta kredytu – CHF,
- sposób spłaty kredytu – równe raty kapitałowo-odsetkowe, do 12 dnia miesiąca,
- sposób zapłaty prowizji – gotówką w dniu podpisania umowy kredytu,
- sposób wypłaty kredytu – jednorazowo w kwocie 120 000 zł do 15.07.2008 r. na rachunek Z. S.,
- udział środków własnych kredytobiorcy w inwestycji – 50 000 zł,
- adres inwestycji – Ł., (...),
- zbywca – Z. S.,
- zakup mieszkania o pow. 47 m² w bud. 4-piętrowym na II piętrze, 3 pokoje, cena 166 500 zł,
- zabezpieczenie – hipoteka, cesja praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości, cesja praw z polisy ubezpieczenia na życie, pełnomocnictwo do konta w(...)Banku.

Powódka podała, że jest zatrudniona na umowę o pracę, jej staż u obecnego pracodawcy wynosi 8 m-cy, łączny staż 30 lat, zajmuje stanowisko głównego księgowego, jej średni miesięczny dochód netto wynosi 3 509 zł, posiada mieszkanie własnościowe spółdzielcze.

/ dowód: wniosek o udzielenie kredytu z dnia 28.05.2008 r. – k. 80-85 /

Powódka wcześniej zapoznawała się z ofertami innych banków, m.in. (...) Banku (...), (...) S.A. Została poinformowana, że nie posiada zdolności kredytowej niezbędnej do uzyskania kredytu w złotych polskich.

Kiedy zgłosiła się do (...) Banku S.A., doradca zaproponował jej kredyt denominowany do CHF, który był niżej oprocentowany z niższą marżą Banku. Nie było propozycji kredytu złotowego. Doradca przedstawił kredyt denominowany jako atrakcyjny z uwagi na stabilność waluty CHF, wskazywał, że ewentualna zmiana kursu nie powinna mieć drastycznego wpływu na ratę.

/ dowód: zeznania powódki A. K. – e-protokół z dnia 11.02.2020 r. 00:02:01-

00:28:08 /

W dniu 12.06.2008 r. Bank wydał decyzję o pozytywnej ocenie wniosku o kredyt mieszkaniowy.

Kwota kredytu w walucie obcej wynosiła 58 875, 48 CHF po przeliczeniu według kursu kupna wynoszącego 2,0382.

/ dowód: decyzja kredytowa z dnia 12.06.2008 r. – k. 86-89; Tabela kursów walut A z dnia

12.06.2008 r. – k. 90 /

W dniu 09.06.2008 r. powódka złożyła oświadczenie o ponoszeniu ryzyka walutowego i ryzyka zmiennej stopy procentowej dla kredytów/pożyczek hipotecznych udzielanych w walucie obcej.

/ dowód: oświadczenie z dnia 09.06.2008 r. – k. 79 /

W dniu 19.06.2008 r. w Ł. (...) Bank S.A. we W. oraz A. K. jako kredytobiorca zawarli umowę kredytu nr (...).

Bank udzielił kredytobiorcy kredytu mieszkaniowego w kwocie 58 875, 48 CHF na okres 132 miesięcy od 19.06.2008 r. do 12.06.2019 r. (§ 1 ust. 1).

Kredyt miał zostać przeznaczony na zakup lokalu mieszkalnego położonego w Ł. przy ul. (...), KW nr (...) (§ 1 ust. 2).

Bank w dniu zapłaty pierwszej raty miał pobrać prowizję w kwocie 588, 75 CHF (§ 2).

Kredyt miała zostać wypłacony w całości w terminie do 3 dni roboczych po spełnieniu przez kredytobiorcę warunków określonych w załączniku nr 2 do umowy – do równowartości 120 000 zł (co stanowi kwotę 58 875, 48 CHF przeliczoną według kursu kupna dewiz z dnia 12.06.2008 r.) na rachunek wskazany przez zbywcę w umowie kupna-sprzedaży kredytowanej nieruchomości (§ 4 ust. 1).

Kredyt miał zostać wypłacony w złotych polskich po przeliczeniu kwoty określonej w § 1 według aktualnego kursu kupna dewiz obowiązującego w Tabeli kursów walut w (...) Banku w dniu wypłaty kredytu (§ 4 ust. 2).

Oprocentowanie kredytu było zmienne i stanowiło sumę zmiennej stopy bazowej oraz stałej marży Banku; na dzień zawarcia umowy stopa oprocentowania wynosiła 4, 27 % w stosunku rocznym, przy czym stopa bazowa początkowa wynosiła 2, 77 % a marża Banku 1, 50 % (§ 5 ust. 1).

Stopą bazową była stopa referencyjna LIBOR 3M (§ 5 ust. 2).

Stopa bazowa początkowa obowiązywała od dnia udzielenia kredytu do dnia poprzedzającego dzień zapadalności raty, której termin spłaty przypadał w pierwszym miesiącu kwartału kalendarzowego następującego po miesiącu, w którym udzielono kredytu; stopę bazową początkową wylicza się jako średnią arytmetyczną stawek rynkowej stopy referencyjnej z kolejnych notowań w okresie od 22 do 27 dnia poprzedniego miesiąca kalendarzowego (§ 5 ust. 4).

Stopa bazowa kwartalna obowiązywała od dnia następnego po zakończeniu obowiązywania stopy bazowej początkowej do końca okresu kredytowania; podstawę wyliczenia stopy bazowej kwartalnej stanowiła średnia arytmetyczna stawek rynkowej stopy referencyjnej z kolejnych notowań w okresie od 22 do 27 dnia trzeciego miesiąca poprzedniego kwartału kalendarzowego (§ 5 ust. 5).

Kredytobiorca zobowiązał się do spłaty zadłużenia w 132 równych miesięcznych ratach kapitałowo-odsetkowych, płatnych do 12 dnia miesiąca (§ 6 ust. 1).

Wysokość poszczególnych rat miała zostać określona w harmonogramie spłat stanowiącym załącznik nr (...) do umowy; harmonogram miał zostać przesłany kredytobiorcy w terminie 30 dni od dnia uruchomienia kredytu (§ 6 ust. 2).

W przypadku zmiany stóp procentowych Bank przysyłał kredytobiorcy zmieniony harmonogram w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie zmiany (§ 6 ust. 3).

Spłaty kredytu miały być dokonywane na rachunek kredytu nr (...), zwany rachunkiem technicznym kredytu (§ 6 ust. 6).

Jeśli dzień spłaty przypadał na dzień wolny od pracy, kredytobiorca zobowiązał się zapewnić na rachunku kredytu (rachunku technicznym) kwotę wystarczającą do spłaty całości zadłużenia najpóźniej w tym dniu (§ 6 ust. 8).

Oprocentowanie karne dla należności przeterminowanych było zmienne i równe dwukrotności oprocentowania nominalnego; na dzień zawarcia umowy wynosiło 8, 54 % w stosunku rocznym (§ 8 ust. 2).

Kredytobiorca oświadczył (§ 13 ust. 4), że:

- 1) został poinformowany o ponoszeniu ryzyka zmiany kursów walutowych (ryzyko walutowe) oraz ryzyka zmiany stopy procentowej,
- 2) został poinformowany, iż zmiana kursu walutowego oraz zmiana stopy procentowej będzie miała wpływ na wysokość zadłużenia z tytułu kredytu oraz wysokość rat kredytu,
- 3) poniesie to ryzyko.

Integralną częścią umowy był Regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych (...) Banku, Tabela opłat i prowizji kredytów i pożyczek hipotecznych w (...) Banku oraz załączniki do umowy z wyjątkiem harmonogramu spłat (§ 15 ust. 1).

Szacunkowy całkowity koszt kredytu wynosił 16 697, 38 CHF, co stanowiło równowartość 35 530, 34 PLN według kursu sprzedaży CHF obowiązującego w Tabeli kursów walut w (...) Banku w dniu 19.06.2008 r. (§ 17 ust. 1 pkt 1).

Załącznik nr (...) do umowy kredytu stanowiło zestawienie zabezpieczeń kredytu.

Załącznik nr (...) do umowy kredytu stanowiło zobowiązanie kredytobiorcy do wypełnienia w terminie 30 dni warunków do wypłaty kredytu.

Powódka udzieliła (...) Bankowi S.A. pełnomocnictwa do rachunku nr (...).

/ dowód: umowa kredytu nr (...) z dnia 19.06.2008 r. – k. 20-22 i k. 98-105;

pełnomocnictwo z dnia 19.06.2008 r. – k. 120 /

Regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych w (...) Banku S.A. przewidywał,

że:

- § 3 ust. 4 – uruchomienie kredytu udzielonego w walucie obcej następuje w złotych polskich wg aktualnego w dniu uruchomienia kursu kupna dewiz;
- § 5 ust. 6 – w przypadku kredytów udzielanych w walutach obcych klient wnioskuje o kwotę w złotych polskich, która zostanie przeliczona na wnioskowaną walutę obcą według kursu kupna dewiz obowiązującego w Tabeli kursów w dniu podjęcia decyzji kredytowej;
- § 20 ust. 1 – Bank prowadzi dla kredytobiorcy rachunek techniczny służący do rozliczania operacji związanych z zadłużeniem;
- § 20 ust. 4 – dla kredytów denominowanych rachunek techniczny jest prowadzony w walucie obcej, w jakiej został udzielony kredyt; wpłaty i przelewy na rachunek techniczny są przeliczane na walutę rachunku po aktualnym kursie sprzedaży dewiz obowiązującym w Banku w dniu zaksięgowania wpłaty lub przelewu na rachunek;
- § 30 ust. 1 – obowiązujące kursy kupna i sprzedaży walut obcych w (...) Banku znajdują się w Tabeli kursów walut;
- § 30 ust. 2 – Tabela kursów walut jest dostępna na stronie internetowej Banku, w placówkach bankowych oraz (...) Banku;
- § 31 ust. 1 – wypłata kredytu denominowanego następuje w złotych polskich według kursu kupna dewiz obowiązującego w dniu wypłaty kredytu według Tabeli kursów walut; w przypadku zmiany kursu waluty obcej, w jakiej

jest udzielony kredyt, może wystąpić różnica między kwotą kredytu przeliczoną wg kursu z dnia wypłaty kredytu a przeliczoną wg kursu z dnia podjęcia decyzji kredytowej – zgodnie z § 46 ust. 2;

- § 31 ust. 2 – spłata kredytu oraz prowizji dokonywana jest w złotych polskich jako równowartość wymagalnej kwoty spłaty wyrażonej w walucie obcej – po jej przeliczeniu według kursu sprzedaży dewiz określonego w Tabeli kursów walut obowiązującej w dniu wpływu środków na rachunek techniczny klienta;

- § 46 ust. 1 – dla kredytów udzielonych w walucie obcej (kredyt denominowany) lub kredytów na spłatę kredytu walutowego może wystąpić różnica pomiędzy udzieloną a przewidzianą do wypłaty kwotą kredytu wyrażoną w polskich złotych, wynikającą z różnicy kursów walu; ryzyko wystąpienia różnic kursowych ponosi kredytobiorca;

- § 46 ust. 2 – kredytobiorca zobowiązuje się do pokrycia ewentualnej różnicy pomiędzy kwotą kredytu przeliczoną na PLN według kursu kupna dewiz obowiązującego w dniu podjęcia decyzji kredytowej a kwotą kredytu przeliczoną na PLN według kursu kupna dewiz z dnia wypłaty kredytu, niezbędną do zamknięcia inwestycji (różnica ujemna) nadwyżka z tytułu różnic kursowych (różnica dodatnia) zostanie wypłacone kredytobiorcy;

§ 46 ust. 3 – na wartość zadłużenia oraz wysokość rat kapitałowo-odsetkowych może mieć wpływ:

1) zmiana wysokości stopy bazowej – dla kredytów udzielanych w PLN lub walucie obcej

2) zmiana kursu walutowego – dla kredytów udzielanych w walucie obcej.

/ dowód: Regulamin udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych w (...) Banku SA – k. 91-

97 /

W dniu 08.07.2008 r. przed notariuszem G. R. w Ł. Z. S. jako sprzedająca oraz A. K. jako kupująca zawarły w formie aktu notarialnego, rep. A nr (...), umowę sprzedaży.

Z. S. sprzedała A. K. lokal mieszkalny położony przy ul. (...) w Ł., o pow. 47,89 m², KW nr (...), wraz z udziałem wynoszącym 19/1000 w częściach wspólnych budynku i prawie użytkowania wieczystego gruntu, KW nr (...).

Cena sprzedaży wynosiła 166 500 zł i miała zostać zapłacona w sposób następujący:

- 5 000 zł tytułem zadatku kupująca zapłaciła gotówką przy zawarciu przedwstępnej umowy sprzedaży w dniu 13.05.2008 r.,

- 41 500 zł kupująca zapłaciła sprzedającej gotówką w dniu 01.07.2008 r.,

- 120 000 zł kupująca zobowiązała się zapłacić sprzedającej przelewem na wskazany przez nią rachunek bankowy w terminie trzech dni roboczych od podpisania aktu za pośrednictwem (...) Banku S.A. we W. z kredytu przyznanego jej na zakup lokalu stosownie do umowy nr (...) z dnia 19.06.2008r .

A. K. oświadczyła, że na nabywanym lokalu mieszkalnym ustanawia hipotekę kaucyjną do kwoty 88 313, 22 CHF na rzecz (...) Banku S.A. we W. z tytułu kredytu udzielonego na zakup lokalu na warunkach określonych w umowie kredytu nr (...) z dnia 19.06.2008 r.

/ dowód: umowa sprzedaży z dnia 08.07.2008 r., rep. A nr (...) – k. 107-112 /

W dniu 08.07.2008 r. powódka złożyła oświadczenia o ustanowieniu na rzecz (...) Banku S.A. hipoteki kaucyjnej do kwoty 88 313, 22 CHF na nieruchomości lokalowej położonej przy ul. (...) w Ł., KW nr (...), celem zabezpieczenia należności Banku z tytułu kredytu (kapitału), odsetek od udzielonego kredytu, innych opłat i kosztów, na podstawie umowy nr (...) z dnia 19.06.2008 r.

/ dowód: oświadczenie z dnia 08.07.2008 r. – k. 106 /

W dniu 08.07.2008 r. powódka złożyła dyspozycję wypłaty kredytu do równowartości 120 000 zł w dniu 09.07.2008 r. na rachunek Z. S..

/ dowód: dyspozycja wypłaty kredytu z dnia 08.07.2008 r. – k. 113-114 /

Kredyt udzielony powódce w dniu 19.06.2008 r. umową nr (...) został wypłacony w kwocie 58 874, 48 CHF w następujący sposób:

- kwota 58 875, 48 CHF, co w przeliczeniu po kursie kupna obowiązującym w Tabeli kursów walut z dnia 11.07.2008 r. wynoszącym 1,9638 stanowiło 115 619, 67 PLN,

- prowizja za udzielenie kredytu zapłacona gotówką w wysokości 588, 75 CHF, co w przeliczeniu po kursie sprzedaży obowiązującym w Tabeli kursów walut z dnia 08.07.2008 r. wynoszącym 2,0839 stanowiło 1 226, 90 PLN.

W dniu 11.07.2008 r. kurs kupna CHF w (...) Banku S.A. wynosił 1,9638, a kurs sprzedaży 2,0545 (średnio 2,00915).

Brakująca kwota do wypłaty na rzecz zbywcy wyniosła 4 380, 33 zł. Powódka dopłaciła tę kwotę z własnych środków.

/ dowód: pismo z dnia 11.06.2019 r. – k. 23; Tabela kursów walut A z dnia 11.07.2008 r. – k. 115;

wydruk – k. 116; potwierdzenia przelewu z rachunku kredytowego – k. 117-118; dziennik

kasjera – k. 119; zeznania powódki A. K. – e-protokół z dnia 11.02.2019 r.

00:02:01-00:28:08 /

W dniu 24.09.2016 r. strony umowy kredytu nr (...) zawarły aneks nr (...) do umowy, którym zmieniły zasady spłaty kredytu w ten sposób, że zawieszona została spłata kapitałowej części raty kredytu na okres 6 miesięcy od dnia 12.09.2016 r. pod warunkiem dokonywania spłaty należnych Bankowi odsetek, opłat, prowizji, opłat za objęcie ochroną ubezpieczeniową oraz innych kosztów i dokonania spłaty aktualnego zadłużenia – spłata zaległości wynoszącej na dzień 22.08.2016 r. 2 286, 81 CHF, w tym 2 239, 55 CHF należnego kapitału, 12, 02 CHF odsetek, 35, 24 CHF składki ubezpieczeniowych, miała nastąpić do 12.02.2017 r. (k. 381, 14 CHF miesięcznie).

/ dowód: aneks nr (...) z dnia 24.09.2016 r. – k. 132 /

W okresie od 08.07.2008 r. do 12.06.2019 r. powódka dokonała wpłat w łącznej kwocie 228 228, 10 zł.

Wpłaty dokonane w okresie od 08.07.2008 r. do 13.05.2019 r. zostały rozliczone jako 65 261, 61 CHF, w tym 58 286, 27 CHF kapitału, 4 601, 36 CHF odsetek umownych, 1 748, 67 CHF opłat ubezpieczeniowych, 613, 04 CHF innych prowizji, 12, 27 CHF odsetek karnych.

Oprocentowanie kredytu wynosiło:

- od 11.07.2008 r. do 11.08.2008 r. – 4, 27 %,

- od 12.08.2008 r. do 11.01.2009 r. – 4, 29 %,

- od 12.01.2009 r. do 11.04.2009 r. – 2, 21 %,

- od 12.04.2009 r. do 11.09.2009 r. – 1, 91 %,

- od 12.09.2009 r. do 11.10.2009 r. – 1, 41 %,

- od 12.10.2009 r. do 11.07.2010 r. – 1, 30 %,

- od 12.07.2010 r. do 11.10.2014 r. – 1, 11 %,

- od 12.10.2014 r. do 11.04.2015 r. – 1, 01 %,

- od 12.04.2015 r. do 10.06.2019 r. – 0, 20 %.

/ dowód: zestawienie spłat – k. 24-26; zestawienie oprocentowania – k. 27; potwierdzenie operacji

– k. 28 /

Na podstawie zmiany statutu dokonanej uchwałą z dnia 13.09.2011 r., rep. A nr (...), (...) Bank S.A. we W. zmienił firmę na (...) Bank (...) S.A. we W.. Wpis zmiany w Krajowym Rejestrze Sądowym pozwanego, nr (...), został dokonany w dniu 23.09.2011 r.

/ dowód: odpis pełny z KRS nr (...) – k. 58-66 /

Pismem z dnia 24.06.2019 r. pełnomocnik powódki skierowała do (...) Banku (...) S.A. we W. reklamację umowy kredytu nr (...) zawierającą wezwanie do usunięcia klauzul abuzywnych zawartych w § 4 ust. 2 umowy oraz § 3.4 i § 19.4 Regulaminu udzielania kredytów i pożyczek hipotecznych w (...) Banku S.A., z powołaniem się na wpisy do rejestru klauzul niedozwolonych nr (...), (...), (...), (...), oraz wezwanie do wskazania i wyjaśnienia podstawy prawnej zawarcia umowy, a w razie jego braku do dobrowolnego stwierdzenia nieważności umowy oraz rozliczenia udzielonego kredytu.

/ dowód: reklamacja z dnia 24.06.2019 r. – k. 29-30 /

Pismem z dnia 18.07.2019 r. pozwany poinformował, że nie zgadza się z argumentami pełnomocnika powódka mającymi przemawiać za nieważnością czy też niewiążącym charakterem niektórych postanowień umowy kredytu.

/ dowód: pismo z dnia 18.07.2019 r. – k. 31-32 /

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługuje na uwzględnienie prawie w całości.

Powódka zażądała zwrotu świadczeń spełnionych na rzecz pozwanego Banku w wykonaniu, nieważnej jej w ocenie lub co najmniej częściowo bezskutecznej z uwagi na zamieszczenie w jej treści niedozwolonych (abuzywnych) postanowień umownych, umowy kredytu z dnia 19.06.2008 r.

Zgodnie z art. 405 kc w zw. z art. 410 § 1 kc kto spełnił świadczenie nienależne, obowiązany jest do jego zwrotu. Zgodnie zaś z art. 410 § 2 kc świadczenie jest nienależne, jeżeli ten, kto je spełnił, nie był w ogóle zobowiązany lub nie był zobowiązany względem osoby, której świadczył, albo jeżeli podstawa świadczenia odpadła lub zamierzony cel świadczenia nie został osiągnięty, albo jeżeli czynność prawna zobowiązująca do świadczenia była nieważna i nie stała się ważna po spełnieniu świadczenia.

Istotnie, można zgodzić się z pozwanym do co pewnej niekonsekwencji w stanowisku powódki, która z jednej strony formułuje zarzut nieważności umowy w całości, z uwagi na sprzeczność z art. 69 prawa bankowego, z drugiej zaś strony domaga się wyłącznie zwrotu świadczenia nienależnego w postaci nadpłaty. Z uwagi na tak zakreślone żądanie Sąd dokonał oceny umowy kredytu z dnia 19.06.2008 r. jako zawierającej klauzule niedozwolone, a przez to w części nieskutecznej.

Powódka zarzuciła nieważność umowy kredytu, podnosząc, że umowa kredytu denominowanego była niedopuszczalna w dacie jej zawarcia. To stanowisko jest nietrafne.

Zgodnie z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. – Prawo bankowe przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Natomiast według art. 69 ust. 2 pr. bank. umowa kredytu powinna być zawarta na piśmie i określać w szczególności:

- 1) strony umowy;
- 2) kwotę i walutę kredytu;
- 3) cel, na który kredyt został udzielony;
- 4) zasady i termin spłaty kredytu;
 - 4a) w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, szczegółowe zasady określania sposobów i terminów ustalania kursu wymiany walut, na podstawie którego w szczególności wyliczana jest kwota kredytu, jego transz i rat kapitałowo-odsetkowych oraz zasad przeliczania na walutę wypłaty albo spłaty kredytu;
- 5) wysokość oprocentowania kredytu i warunki jego zmiany;
- 6) sposób zabezpieczenia spłaty kredytu;
- 7) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu;
- 8) terminy i sposób postawienia do dyspozycji kredytobiorcy środków pieniężnych;
- 9) wysokość prowizji, jeżeli umowa ją przewiduje;
- 10) warunki dokonywania zmian i rozwiązania umowy.

Ponadto stosownie do art. 69 ust. 3 pr. bank. w przypadku umowy o kredyt denominowany lub indeksowany do waluty innej niż waluta polska, kredytobiorca może dokonywać spłaty rat kapitałowo-odsetkowych oraz dokonać przedterminowej spłaty pełnej lub częściowej kwoty kredytu bezpośrednio w tej walucie; w tym przypadku w umowie o kredyt określa się także zasady otwarcia i prowadzenia rachunku służącego do gromadzenia środków przeznaczonych na spłatę kredytu oraz zasady dokonywania spłaty za pośrednictwem tego rachunku.

Prawo bankowe nie definiuje pojęć kredytu indeksowanego i kredytu denominowanego. Charakter tych umów wykształcił się w praktyce obrotu. Kredyt denominowany oznacza kredyt wyrażony w walucie obcej (w tym wypadku CHF), którego wartość podlega przeliczeniu na złote polskie według kursu z dnia wydania decyzji kredytowej, z dnia zawarcia umowy, z dnia wypłaty (uruchomienia) kredytu albo z innej jeszcze daty; wartość wyrażona w walucie obcej stanowi podstawę do ustalenia wysokości rat spłaty kredytu wskazywanych w harmonogramach płatności, które to raty z kolei każdorazowo podlegają przeliczeniu na złote polskie według kursu z dnia płatności raty, z dnia poprzedzającego dzień płatności raty albo z innej jeszcze daty.

Regulacje dotyczące kredytu denominowanego lub indeksowanego do waluty obcej zostały wprowadzone do art. 69 ust. 2 pkt 4a i ust. 3 pr. bank. z dniem 26.08.2011 r. na mocy ustawy z dnia 26.07.2011 r. o zmianie ustawy – Prawo bankowe i niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 165, poz. 984 – tzw. ustawy antrypreadowej).

Nie oznacza to jednak, iż przed tą datą zawarcie umowy kredytu tego rodzaju było niedopuszczalne. Przeciwnie, możliwość zawarcia umowy kredytu zawierającej tego rodzaju postanowienia mieściła się w ramach ogólnej swobody

kontaktowania przewidzianej w art. 353¹ kc (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 29.04.2015 r., V CSK 445/14; z dnia 22.01.2016 r., I CSK 1049/14).

Łącząca strony umowa kredytu z dnia 19.06.2008 r. nie jest nieważna tylko dlatego, że jej przedmiotem jest kredyt denominowany do CHF. Natomiast można dopatrzeć się wadliwości tej umowy z uwagi na wadliwość jej konkretnych postanowień.

Jak wynika z treści § 1 ust. 1 i § 4 ust. 1 i 2 tej umowy oraz § 3 ust. 4 i § 31 ust. 1 regulaminu udzielania kredytów, (...) Bank S.A. udzielił powódce kredytu w kwocie 58 875, 48 CHF przeznaczonego na nabycie lokalu mieszkalnego, przy czym kredyt miał zostać wypłacony w złotych polskich do równowartości 120 000 zł na rachunek zbywcy lokalu. Z kolei, stosownie do zapisów § 6 ust 2 umowy oraz § 31 ust. 2 regulaminu, spłata kredytu miała nastąpić również w złotych w równowartości kwot wyrażonych w walucie obcej przewidzianych w harmonogramie spłat.

Suma kredytu wynosząca 58 875, 48 CHF miała stanowić równowartość 120 000 zł według

kursu kupna dewiz obowiązującego w (...) Banku w dniu wydania decyzji kredytowej (12.06.2008 r.) wynoszącego 2,0382. Okoliczność ta nie wynika z treści umowy, a wyłącznie z § 5 ust. 6 regulaminu kredytowania. Jednakże w dacie wypłaty kredytu sytuacja uległa zmianie wobec zmiany zastosowanego przez Bank kursu kupna CHF, w efekcie czego powódka uzyskała od Banku wypłatę na rzecz zbywcy lokalu jedynie 115 619, 67 zł i musiała z własnych środków uzupełnić różnicę ceny sprzedaży.

Istotą kredytu jest oddanie środków pieniężnych do dyspozycji kredytobiorcy (co odróżnia kredyt od pożyczki pieniężnej polegającej na przeniesieniu środków pieniężnych na własność) oraz konieczność określenia celu umowy (w przypadku pożyczki wobec przeniesienia własności cel nie ma znaczenia).

Umowa kredytu nr (...) została zawarta w celu sfinansowania nabycia przez powódkę na rynku wtórnym lokalu mieszkalnego przy ul. (...) w Ł.. Cena sprzedaży tego lokalu wynosiła 166 500 zł, z czego powódka z własnych środków pokryła 46 500 zł, czyli do uzupełnienia poprzez kredyt pozostała kwota 120 000 zł – wskazana we wniosku kredytowym z dnia 27.05.2008 r. oraz w § 4 ust. 1 umowy jako kwota do wypłaty na rachunek zbywcy. Jednakże Bank wypłacił sprzedającej jedynie 115 619, 67 zł, co było skutkiem przeliczenia sumy 58 875, 48 CHF na złote polskie według kursu kupna z dnia 11.07.2008 r. wynoszącego 1,9638 zł.

Takie działanie Banku jako autora umowy i jej wzorca (regulaminu) jest nieakceptowalne. Nic nie stało na przeszkodzie przeliczeniu sumy kredytu w CHF na PLN czy też sumy oczekiwanego kredytu w PLN zgłoszonej przez powódkę na CHF według kursu z dnia zawarcia umowy kredytu.

Umowa określa sumę kredytu jako wyrażoną we frankach szwajcarskich, ale przewiduje wypłatę po przeliczeniu wskazanej sumy na złote polskie według kursu w dniu uruchomienia kredytu, czyli odsyła do daty w istocie w umowie kredytu nieskonkretyzowanej. Kredyt miał bowiem zostać uruchomiony po spełnieniu określonych warunków przez kredytobiorcę, ale dodatkowo w ciągu 3 dni roboczych od dnia zlecenia wypłaty.

Istnienie różnicy pomiędzy założoną we wniosku i umowie kwotą przeznaczoną do wypłaty na rzecz zbywcy (120 000 zł) a kwotą faktycznie wypłaconą (115 619, 97 zł) samo w sobie stanowi poważną wadliwość umowy kredytu. Wskazuje bowiem, iż nie został zrealizowany cel kredytu, jakim było sfinansowanie nabycia lokalu po cenie uzgodnionej pomiędzy powódką a sprzedającą. Postanowienie § 46 ust. 2 regulaminu nakłada na kredytobiorcę obowiązek uzupełnienia wkładu własnego. Wystąpienie takiej sytuacji jest konsekwencją stosowania przez Bank różnych kursów z różnych dat, przy czym żadną z nich nie jest data zawarcia umowy, która ma zasadnicze znaczenie. Przyjęcie kursu z daty wydania decyzji kredytowej uzależnia ustalenie konkretnego wymiaru tego kursu wyłącznie od woli Banku, albowiem kredytobiorca nie ma żadnego wpływu na datę wydania takiej decyzji, zaś Bank może ją dowolnie oznaczyć. To oznacza wadliwość postanowień umowy zakładających wyrażenie sumy kredytu w CHF przy przeznaczeniu go na finansowanie zakupu lokalu mieszkalnego za cenę wyrażoną w PLN w postaci sprzeczności z zasadami współżycia społecznego (dobrymi obyczajami), mogącą skutkować nieważnością umowy na podstawie art. 58 § 2 kc.

Należy też podzielić argumentację powódki w zakresie abuzywnego charakteru postanowień § 4 ust. 1 i 2 umowy kredytu oraz postanowień § 3 ust. 4, 5 ust. 6, § 31 ust 1 i 2, § 46 ust. 1 i 2 regulaminu.

Zgodnie z art. 385¹ § 1 kc postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy; nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Przepis art. 385¹ § 2 kc wskazuje, że jeżeli postanowienie umowy zgodnie z § 1 nie wiąże konsumenta, strony są związane umową w pozostałym zakresie. Wreszcie stosownie do art. 385² kc oceny zgodności postanowienia z dobrymi obyczajami dokonuje się według stanu z chwili zawarcia umowy, biorąc pod uwagę jej treść, okoliczności zawarcia oraz uwzględniając umowy pozostające w związku z umową obejmującą postanowienie będące przedmiotem oceny.

Nie było sporne, iż powódka zawierając umowę kredytu z (...) Bankiem S.A. występowała w charakterze konsumenta.

Spór dotyczył udzielenia powódce niezbędnych informacji związanych z warunkami kredytowania, w tym wiążącymi się z zawarciem umowy ryzykami. Pozwany przedłożył instrukcję udzielania kredytów, zawierającą m.in. obowiązki informacyjne spoczywające na pracownikach (doradcach) obsługujących kredytobiorców. Nie jest to jednakże dowód wystarczający, albowiem sam fakt istnienia takiej instrukcji nie oznacza, że została ona wobec powódki zastosowana. Pozwany nie zgłosił wniosku o przesłuchanie w charakterze świadków osób, które dokonywały czynności poprzedzających lub towarzyszących zawarciu umowy z powódką, przekazywały jej informacje lub odbierały oświadczenia. Powódka zeznała natomiast, że nie miała wpływu na kształt postanowień umowy, opracowanej z użyciem wzorca pochodzącego od (...) Banku S.A., postanowienia te nie zostały z nią indywidualnie uzgodnione, w szczególności w zakresie dotyczącym klauzul przeliczeniowych, i zeznania te pozostają w logicznym powiązaniu z treścią dokumentów. Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że większość postanowień dotyczących klauzul przeliczeniowych zawarta jest w regulaminie udzielania kredytów, a nie samej umowie nr (...), co już samo w sobie wyklucza indywidualne uzgodnienie. Umowa nr (...) nie wyjaśnia, skąd wzięła się data przeliczenia CHF/PLN – 12.06.2008 r., nie określa też reguł przeliczenia walut na etapie spłaty kredytu, wskazuje tylko na sposób jego wypłaty.

Odnosząc się do konkretnych wadliwości klauzul przeliczeniowych, za rażąco sprzeczne z

interesem konsumenta oraz sprzeczne z dobrymi obyczajami należy uznać posługiwanie się przez pozwanego po pierwsze kursami kupna/sprzedaży CHF ustalonymi jednostronnie przez Bank, pochodzącymi z jego Tabeli kursów, po drugie zaś różnymi kursami dla różnych przeliczeń, o czym stanowią przywołane zapisy umowy i regulaminu.

Kursy kupna i sprzedaży walut (dewiz) ustalane były przez Bank, który nie wskazał ani w samej umowie kredytu ani w jej ogólnych warunkach metody wyliczania tych kursów, poddającej się weryfikacji. Sąd oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie świadka P. M., uznając go za zbędny. Zasady ustalania tabel kursowych w okresie od 2008 r. do chwili obecnej przez banki komercyjne, w szczególności (...) Bank S.A., obecnie (...) Bank (...) S.A., są znane i Sądowi i pełnomocnikom stron z innych spraw o zbliżonym przedmiocie, w tym także spraw z udziałem pozwanego Banku, w których przesłuchiwany był wskazany świadek. O oznaczonej, ustalonej w banku godzinie następuje sczytanie kursów udostępnianych w serwisach informacyjnych T./R. lub B. na podstawie danych na rynkach finansowych, zestawiane są pary walut, w tym wypadku CHF/PLN, i na tej podstawie bank ustala kurs bazowy, obowiązujący w danym dniu. Kurs ten jest powiększany o tzw. spread, czyli +/- dla kursu kupna (niższego) i kursu sprzedaży (wyższego), którego poziom z kolei ustalany jest uchwałą zarządu banku lub decyzją wewnętrznego organu banku – komitetu finansowego, dyrektora departamentu skarbu, itp.

Niezależnie jednak od konkretnej reguły ustalania tabeli kursowej pozwanego, reguła ta nie została opisana ani w umowie kredytu ani w regulaminie kredytowania, a tym bardziej uzgodniona między stronami. Umowa i regulamin odwołują się do Tabeli kursów obowiązującej w Banku, czyli jego dokumentu wewnętrznego,

Tymczasem miernik waloryzacji stosowany do przeliczenia świadczenia pieniężnego winien mieć charakter obiektywny, niezależny od woli jednej ze stron. Natomiast mechanizm ustalania przez bank kursów waluty, pozostawiający bankowi swobodę, jest w sposób oczywisty sprzeczny z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22.01.2016 r., I CSK 149/14, OSNC 2016/11/134).

W dacie uruchomienia kredytu Bank stosował kurs kupna waluty według Tabeli kursów z tego dnia, zaś w dacie spłaty rat kapitałowo-odsetkowych stosował kurs sprzedaży waluty według Tabeli kursów z tego dnia. Zastosowanie innego kursu dla przeliczenia kredytu uruchamianego – kursu kupna oraz innego kursu dla przeliczenia kredytu spłacanego – kursu sprzedaży prowadzi do uzyskania przez Bank dodatkowej korzyści finansowej wynikłej z różnicy między tymi kursami. Na tym polega istota tzw. spreadu walutowego. Na potrzeby przeliczenia kredytu do waluty obcej należało przyjąć kurs ustalany według tej samej jednolitej metody – albo każdorazowo kurs kupna, albo każdorazowo kurs sprzedaży albo jakąś postać kursu uśrednionego lub kursu niezależnego od stron umowy, np. kursu ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z dnia zawarcia umowy oraz z dnia płatności kolejnej raty kredytu. Rozbieżność stosowanych kursów stanowi korzyść wyłącznie dla banku udzielającego kredytu, a nie dla kredytobiorcy będącego konsumentem. Sytuacje tego rodzaju legły zresztą u podstaw dokonania nowelizacji prawa bankowego ustawą tzw. antyspreadową z dnia 26.07.2011 r. Nie można podzielić argumentów pozwanego, jakoby zastosowanie spreadu było powodowane koniecznością rozliczenia transakcji na rynku międzybankowym. Sąd oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie świadka M. S., również uznając go za zbędny z tych samych przyczyn, jak w przypadku świadka M.. Pozwany przedstawił umowy pożyczek międzybankowych mające za przedmiot środki w CHF. To, że obowiązany był rozliczyć się ze swoimi pożyczkodawcami, nie oznacza jednak, że w rozliczeniach z kredytobiorcami konieczne było stosowanie spreadu. Udzielając kredytu, bank uzyskuje korzyść z oprocentowania, czyli wynagrodzenia za korzystanie z kapitału, i może je zaproponować na takim poziomie, który zapewni uzyskanie odpowiedniego wyniku. Stosowanie spreadu, który dodatkowo – co jest okolicznością powszechnie znaną – wykracza poza różnice w kursach kantorowych (które to kursy jako stosowane „tu i teraz”, czyli w określonym miejscu i czasie, na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, a ściślej w miejscu zamieszkania powódki – Ł. albo w siedzibie pozwanego – W., powinny być postrzegane jako rynkowe) prowadzi wyłącznie do uzyskania korzyści przez bank kosztem kredytobiorcy.

Nie ma w istocie znaczenia, że powódka została poinformowana, a nawet złożyła oświadczenie, o istnieniu ryzyka kursowego. Sama zmienność kursów walutowych jest okolicznością znaną. Umowa nie zawiera natomiast żadnego mechanizmu chroniącego konsumenta przed znaczącą zmianą kursu (który faktycznie wzrósł nawet o 100 %, a nie standardowe +/- 5-10 % corocznie), a przez to zmianą świadczenia przypadającego Bankowi. Trzeba zwrócić uwagę, że w umowie zostało wskazane, że na dzień zawarcia umowy całkowity koszt kredytu wynosił 16 697, 38 CHF, co miało stanowić równowartość 35 520, 34 PLN według kursu sprzedaży CHF obowiązującego w Banku. Wskazany koszt kredytu w stosunku do sumy kredytu 58 875, 48 CHF wynosił 28, 36 %. Tymczasem otrzymawszy 115 619, 97 zł, powódka spłaciła łącznie 228 128, 13 zł, czyli koszt rzeczywisty wyniósł 112 508, 16 zł, tj. 97, 31 %. Różnica jest drastyczna. W dacie uruchomienia kredytu różnica między kursem kupna a sprzedażą CHF wynosiła ok. 0,10 CHF, czyli ok. 5 % przy kursie na poziomie ok. 2 zł. Zatem zwiększenie rzeczywistego kosztu kredytu już tylko ze względu na zastosowanie przez pozwanego innego, wyższego kursu to 5 625, 41 zł (5 % x 112 508, 16 zł).

W konsekwencji powyższych rozważań należy pominąć zapisy umowy w zakresie klauzul przeliczeniowych i – kierując się wskazaniem Sądu Najwyższego zawartymi w wyroku z dnia 29.10.2019 r., IV CSK 309/18 – dokonać oceny umowy kredytu oraz rozliczenia jego spłaty z pominięciem wskazanych, abuzywnych klauzul przeliczeniowych, przyjmując za punkt wyjścia do rozliczenia kredytu faktycznie wypłaconą sumę kredytu wyrażoną w złotych polskich, czyli 115 619, 97 zł.

Sąd uznał za zbędne, przedłużające postępowanie i generujące niecelowe koszty, prowadzenie w tym zakresie dowodu z opinii biegłego (art. 235² § 1 pkt 4 kpc). Powódka zgłosiła taki wniosek na okoliczność wyliczenia kwoty nadpłaty z rozliczeniem kredytu przy założeniu, że jest to kredyt udzielony w złotych polskich oprocentowany wg stawki wskazanej w umowie. W istocie samo wyliczenie nadpłaty jako różnicy kwot wpłaconych i kredytu udzielonego samo w sobie sprowadza się do wykonania określonych operacji matematycznych, które nie wymagają wiedzy specjalnej.

Ponieważ oprocentowanie kredytu było zmienne, zmiana następowała co kwartał, nie jest możliwe proste rozliczenie kredytu z przyjęciem ilorazu kapitału kredytu i ilości rat. Zgodnie z umową raty miały mieć charakter annuitetowy (umorzeniowy), czyli winny być równe w kolejnych trzech miesiącach jako suma. Natomiast w obrębie jednej raty na przestrzeni okresu kredytowania proporcja składników tej konkretnej raty – kapitału kredytu i odsetek ulega zmianie poprzez zmniejszanie udziału odsetek w wysokości miesięcznej spłaty kredytu. Wobec powyższego konieczne jest posłużenie się symulacją spłaty kredytu – przy wykorzystaniu dowolnego dostępnego programu kalkulacyjnego służącego tworzeniu takich symulacji – opracowaną, jak harmonogram spłaty, z góry, ale z aktualizacją co trzy miesiące.

Sposób takiego rozliczenia wskazuje poniższa tabela, opracowana przy pomocy symulatora kredytu www.calcula.pl.

W celu ustalenia wysokości rat miesięcznych należy wprowadzić następujące dane: kwotę kapitału pozostałą do spłaty, ilość rat pozostałych do spłaty, wysokość oprocentowania. Operację tę należy powtarzać po każdym trzech ratach, wprowadzając na nowo aktualny kapitał, ilość rat za każdym razem mniejszą o 3, a także aktualną stawkę oprocentowania kredytu.

Kwoty wpłacone przez powódkę oraz wysokość oprocentowania w okresie kredytowania zostały przyjęte na podstawie wystawionego przez pozwanego zaświadczenia z dnia 11.06.2019 r. (k. 23-27) oraz potwierdzenia przelewu z dnia 12.06.2019 r. (k. 28). Pozwany nie przedstawił zresztą – w odpowiedzi na pozew – żadnego innego, własnego rozliczenia, które kwestionowałoby rozliczenie przedstawione w uzasadnieniu pozwu.

Należy jednak zwrócić uwagę na zaistniałą rozbieżność w oznaczeniu okresu kredytowania. W umowie z dnia 19.06.2008 r. okres ten został zakreślony czasowo na 132 miesiące od 19.06.2008 r. do 12.06.2019 r., co jest prawidłowe. Jednakże okres 132 miesięcy dotyczy również ilości spłacanych rat (§ 6 ust. 1 umowy). Żadna ze stron nie przedłożyła przewidziane w § 6 ust. 2 umowy pierwotnego harmonogramu spłat. Trzeba natomiast zwrócić uwagę, że wypłata kredytu nastąpiła w dniu 11.07.2008 r., a pierwsza rata spłaty, obejmująca kapitał i odsetki płatna była do 12.08.2008 r. W takiej sytuacji okres 132 miesięcy spłaty kredytu przesunął się o jeden miesiąc i termin płatności ostatniej raty powinien przypadać na 12.07.2019 r., a nie 12.06.2019 r.

Należy także uwzględnić, iż zdarzały się nieznaczne przekroczenia terminu spłaty, z reguły w obrębie konkretnego miesiąca, co skutkowało naliczaniem odsetek za opóźnienie równych dwukrotności stopy oprocentowania. Kilkakrotnie na przestrzeni okresu kredytowania 12 dzień miesiąca wypadał w niedzielę. Błędne było traktowanie przez pozwanego w takim miesiącu jego 13 dnia, w którym nastąpiła wpłata, jako dnia opóźnienia. Wynika to prawdopodobnie z zapisu § 22 ust. 2 regulaminu kredytowania, ale to postanowienie regulaminu jako sprzeczne z art. 115 kc, a przez to nieważne, podlega pominięciu.

Na przełomie lat 2015 i 2016 oraz 2016 i 2017 powódka nie uiszczala rat kredytu. Drugi okres objęty był aneksem zawierającym zawieszenie spłaty. Sąd przyjął w ramach rozliczenia, że niespłacone wówczas raty zostały w istocie pokryte z nadpłaty z okresów wcześniejszych.

Powódka wyliczając swoje roszczenie pominęła pierwsze 14 rat, uznając roszczenie o zwrot nadpłaty za przedawnione, czyli przyjmując 10-letni okres przedawnienia od daty uiszczenia konkretnej raty. W ostatecznym rozliczeniu zatem również te raty podlegają pominięciu.

Rozliczenie kredytu przedstawia się zatem następująco.

Lp.	Data	Stawka %	Rata	Kapitał	Odsetki	Wpłata	Kapitał pozostały		Nadpłata
-----	------	----------	------	---------	---------	--------	-------------------	--	----------

	12.01. 2009		1100,29	699,33	400,96	1607,59	111.460,10 126		507,30
	12.02.	2,21 %	992,01	786,74	205,27	1644,15			652,14
	12.03.		992,01	788,19	203,82	1695,35			703,34
	12.04.		992,01	789,64	202,37		109.095,53 123		
	15.04.					1532,23			Odsetki: 4,42 % za 3 dni = 0,36 539,86
	12.05.	1,91 %	977,31	803,67	173,64	1551,76			574,45
	12.06.		977,31	804,95	172,36	1574,95			597,64
	12.07.		977,31	806,23	171,08				
	13.07.					1543,23			Odsetki: 3,82 % za 1 dzień = 0,10 565,82
									Nadpłata jw. przedawn.

	12.08.		977,31	807,51	169,80	1466,48			489,17
	12.09.		977,31	808,80	168,51	1458,55	105.064,37 118		481,24
	12.10.	1,41 %	954,04	830,59	123,45	1463,62	104.233,78 117		509,58
	12.11.	1,30 %	949,02	836,11	112,91	1416,69			467,67
	12.12.		949,02	837,01	112,01	1416,75			467,73
									Rok 2009 łącznie: 2.415,39
	12.01.2010		949,02	837,92	111,10	1426,87	101.722,74 114		477,85
	12.02.	1,30 %	949,02	838,83	110,19	1419,27			470,25
	12.03.		949,02	839,73	109,29	1378,25			429,23
	12.04.		949,02	840,64	108,38	1388,65	99.203,54 111		439,63
	12.05.		949,02	841,55	107,47				
	13.05.					1449,05			Odsetki:

									2,60 % za 1 dzień = 0,07 499,96
	12.06.		949,02	842,47	106,55	1470,35			521,33
	12.07.		949,02	843,38	105,64	1634,90	96.676,14 108		685,88
	12.08.	1,11 %	941,02	851,60	89,42	1504,50			563,48
	12.09.		941,02	852,39	88,63				
	13.09.					1549,25			Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 608,17
	12.10.		941,02	853,18	87,84	1520,52	94.118,97 105		579,50
	12.11.		941,01	853,95	87,06	1530,89			589,87
	12.12.		941,01	854,74	86,27				
	13.12.					1590,76			Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 649,68

									Rok 2010 łącznie: 6.514,83
	12.01.2011		941,01	855,54	85,47	1561,60	91.554,74 102		620,59
	12.02.		941,02	856,34	84,68	1520,61			579,59
	12.03.		941,02	857,13	83,89	1598,42			657,40
	12.04.		941,02	857,92	83,10	1559,46	88.983,35 99		618,44
	12.05.		941,01	858,71	82,30	1591,45			650,44
	12.06.		941,01	859,50	81,51				
	13.06.					1659,17			Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 718,10
	12.07.		941,01	860,29	80,72	1761,90	86.404,85 96		820,89
	12.08.		941,02	861,10	79,92	1988,20			1047,18
	12.09.		941,02	861,90	79,12	1813,91			872,89

	12.10.		941,02	862,69	78,33				
	13.10.					1777,58	83.819,16		Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 836,50
	12.11.		941,01	863,48	77,53				
	14.11.					1812,55			Odsetki: 2,22 % za 2 dni = 0,12 871,42
	12.12.		941,01	864,28	76,73	1869,38			928,37
									Rok 2011 łącznie: 9.221,81
	12.01. 2012		941,01	865,08	75,93		81.226,32		
	16.01.					1651,44			Odsetki: 2,22 % za 4 dni = 0,24 710,19
	17.01.					220,10			930,29

	12.08.		941,01	870,70	70,31				
	13.08.					1733,23			Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 792,16
	12.09.		941,01	871,50	69,51				
	14.09.					1701,99			Odsetki: 2,22 % za 2 dni = 0,12 760,86
	12.10.		941,01	872,31	68,70	1723,93	73.404,44 81		782,92
	12.11.		941,01	873,12	67,89	1760,51			819,50
	12.12.		941,01	873,92	67,09	1718,81			941,01
									Rok 2012 łącznie: 10.811,69
	12.01. 2013		941,01	874,73	66,28		70.782,67 78		
	15.01.					1720,00			Odsetki:

									2,22 % za 3 dni = 0,18 778,81
	12.02.		941,02	875,55	65,47				
	13.02.					1750,00			Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 808,92
	12.03.		941,02	876,36	64,66	1661,64			720,62
	12.04.		941,02	877,17	63,85		68153,59 75		
	15.04.					1640,00			Odsetki: 2,22 % za 3 dni = 0,18
	30.04.					100			798,80
	12.05.N		941,02	877,98	63,04				
	13.05.					1698,84			757,82
	12.06.		941,02	878,80	62,22				
	14.06.					1746,06			Odsetki: 2,22 % za 2 dni = 0,12 804,92

	12.07.		941,02	879,61	61,41	1772,55	65517,20 72		831,53
	12.08.		941,01	880,41	60,60				
	14.08.					1718,14			Odsetki: 2,22 % za 2 dni = 0,12 777,01
	12.09.		941,01	881,23	59,78				
	19.09.					1732,92			Odsetki: 2,22 % za 7 dni = 0,42 791,42
	12.10.		941,01	882,04	58,97				
	15.10.					1722,72	62.873,52 69		Odsetki: 2,22 % za 3 dni = 0,18 781,53
	12.11.		941,01	882,86	58,15				
	13.11					1735,68			Odsetki: 2,22 % za 3 dni = 0,06 794,61
	12.12.		941,01	883,67	57,34				

	19.12.					1733,86			Odsetki: 2,22 % za 7 dni = 0,42 792,43
									Rok 2013 łącznie: 9.438,42
	12.01.2014 N		941,01	884,49	56,52		60.222,50 66		
	13.01.					1712,03			771,02
	12.02.		941,02	885,32	55,70				
	21.02.					1734,27			Odsetki: 2,22 % za 9 dni = 0,54 792,71
	12.03.		941,02	886,14	54,88				
	13.03.					1764,32			Odsetki: 2,22 % za 1 dzień = 0,06 823,24
	12.04.		941,02	886,96	54,06		57.564,08 63		

	16.04.					1746,65			Odsetki: 2,22 % za 4 dni = 0,24 805,39
	12.05.		941,01	887,77	53,24	1736,37			795,36
	12.06.		941,01	888,59	52,42				
	27.06.					1734,21			Odsetki: 2,22 % za 15 dni = 0,90 792,30
	12.07.		941,01	889,41	51,60		54.898,31 60		
	16.07.					1725,71			Odsetki: 2,22 % za 4 dni = 0,24 784,46
	12.08.		941,02	890,24	50,78	1754,87			813,85
	12.09.		941,02	891,07	49,95				
	15.09.					1762,63			Odsetki: 2,22 % za 3 dni = 0,18 821,43
	12.10.	1,01	941,02	891,89	49,13		52.225,11		

							57	
	27.10.					1772,15		Odsetki: 2,22 % za 15 dni = 0,90 830,23
	12.11.		938,76	894,81	43,95	1785,50		846,74
	12.12.		938,76	895,56	43,20	1750		811,24
								rok 2014 łącznie: 9.687,97
	12.01. 2015		938,76	896,32	42,44	1785,50	49.538,42 54	846,74
	12.02.		938,76	897,07	42,69	1750,50		
	25.02.					228,43		1040,17
	12.03.		938,76	897,83	40,93	1976		1037,24
	12.04.N	0,20 %	938,76	898,58	40,18		46.844,94 51	
	13.04.					1858,61		919,85
	12.05.		922,51	914,71	7,80			
	18.05.					1950		Odsetki:

									0,40 % za 6 dni = 0,06 1027,43
	12.06.		922,51	914,86	7,65	1891,09			968,58
	12.07. N		922,51	915,01	7,50		44.100,36 48		
	13.07.					1896,43			973,92
	12.08.		922,51	915,16	7,35	1820			897,49
	12.09.		922,51	915,32	7,19				
	15.09.					1924,30			Odsetki: 0,40 % za 3 dni = 0,03 1001,76
	12.10.		922,51	915,47	7,04		41.354,41		
	12.11.		922,51	915,62	6,89				
	12.12.		922,51	915,78	6,73				
									Rok 2015 łącznie: 8.713,18 minus 3 x 922,51

									= 5.945,65
	12.012016		922,51	915,93	6,58		38.607,08		- 922,51
							42		
	12.02.		922,51	916,08	6,43				-922,51
	12.03.		922,51	916,23	6,28				-922,51
	14.03.					100			Odsetki: 0,40 % za dwa dni = 0,02
	05.04.					270,70			Odsetki: 0,40 % za 22 dni od kwoty 822, 51 = 0,20 - 552,03 nadplata za 2015 minus 3 x 922, 51 minus 552,03 = 2.626,09
	12.04.		922,51	916,39	6,12		35.858,38		
							39		
	13.04.					2005,15			Odsetki:

									Rok 2016 łącznie: 13.773,57
	10.01.					70,00			
	12.01. 2017		922,51	917,76	4,75		27.604,03 30		Nadpłata za 2016 minus 852,51 = 12.921,06
	03.02.					31,72			
	12.02.		922,51	971,91	4,60				12.030,27
	10.03.					2453,26			
	12.03.		922,51	918,07	4,44				1.530,75
	12.04.		922,51	918,22	4,29		24.849,83 27		
	18.04.					2340,00			Odsetki: 0,40 % za 6 dni = 0,06 1417,43
	10.05.					2360,00			
	12.05.		922,51	918,37	4,14				1437,49
	12.06.		922,51	918,53	3,98				

	13.06.					2274,00			Odsetki: 0,40 % za 1 dzień = 0,01 1351,48
	12.07.		922,51	918,68	3,83	2299,00	22.094,25 24		1347,78
	12.08.		922,51	918,83	3,68				
	14.08.					2300,00			Odsetki: 0,40 % za 2 dni = 0,02 1377,47
	07.09.					32,21			
	12.09.		922,51	918,99	3,52	2208,75			1318,45
	12.10.		922,51	919,14	3,37	2243,64	19.337,29 21		1321,13
	10.11.					2203,21			
	12.11.		922,51	919,29	3,22				
	15.11.					11,46			1292,16
	12.12.		922,51	919,45	3,06				
	13.12.					2193,28			Odsetki: 0,40 % za 1

									dzień 0,01 1270,77
									Rok 2017 łącznie: 13.664,91
	12.01. 2018		922,51	919,60	2,91	2144,77	16.578,95 18		1222,26
	09.02.					2227,17			
	12.02.		922,51	919,75	2,76				1304,66
	12.03.		922,51	919,91	2,60	2137,22			1214,71
	12.04.		922,51	920,06	2,45	2134,57	13.819,23 15		1212,06
	10.05.								
	12.05.		922,51	920,21	2,30	2165,86			1243,35
	12.06.		922,51	920,37	2,14	1716,89 + 500,01			1294,39
	12.07.		922,51	920,52	1,99	2241,64	11.058,13 12		
	13.07.					4,95			1324,08
	09.08.					2188,84			

	12.04.		922,50	921,89	0,61	2280,94	2766,61		1358,44
	12.05.N		922,51	922,05	0,46				
	13.05.					2332,20			1409,69
	12.06.		922,51	922,21	0,30	2284,73			1362,22
	12.07.		922,50	922,35	0,15				
									Rok 2019 łącznie: 8.225,77

Nadpłata w okresie od 2009 r. do 2019 r. wynosi:

- za 2009 r. – 2 415, 39 zł,
- za 2010 r. – 6 514, 83 zł,
- za 2011 r. – 9 221, 81 zł,
- za 2012 r. – 10 811, 69 zł,
- za 2013 r. – 9 438, 42 zł,
- za 2014 r. – 9 687, 97 zł,
- za 2015 r. – 2 626, 09 zł,
- za 2016 r. – 12 030, 27 zł,
- za 2017 r. – 13 664, 91 zł,
- za 2018 r. – 15 591, 98 zł,
- za 2019 r. – 8 225, 77 zł,

tj. łącznie 100 229, 13 zł, minus należna w 07.2019 r. rata w kwocie 950, 22 zł = 99 278, 91 zł.

Powódka zażądała 97 892, 49 zł, zatem jej roszczenie w zakresie należności głównej jest usprawiedliwione. Odsetki za opóźnienie w zapłacie tej należności na podstawie art. 481 kc mogą być naliczane od dnia 07.09.2019 r. Zobowiązanie do zwrotu świadczenia nienależnego należy do tzw. zobowiązań bezterminowych, w których termin spełnienia świadczenia nie jest z góry oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, wobec czego spełnienie winno

nastąpić niezwłocznie po wezwaniu do wykonania zgodnie z art. 455 kc. Powódka nie wykazała, aby przed wszczęciem procesu wezwała pozwanego do zapłaty konkretnej kwoty. Złożona w dniu 24.06.2019 r. reklamacja takiego wezwania nie zawierała. W takim wypadku za wezwanie do zapłaty należy uznać dopiero doręczenie pozwanemu odpisu pozwu, co nastąpiło dnia 23.08.2019 r. (k. 40). Niezwłoczne spełnienie świadczenia pieniężnego w rozumieniu art. 455 kc oznacza z reguły spełnienie go w terminie 14 dni (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.05.1991 r., II CR 623/90; wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 20.03.2012 r., I ACa 191/11). Zatem odsetki za opóźnienie przypadają powódce od dnia 07.09.2019 r.

Dalej idące powództwo o zapłatę odsetek podlegało oddaleniu.

Na podstawie art. 98 kpc powódce przysługuje zwrot kosztów procesu obejmujących: opłatę od pozwu – 1 000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika ustalone zgodnie z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – 5 400 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł, tj. łącznie 6 417 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.